

SPKn İDARİ PARA CEZALARI

Av. Ümit İhsan Yayla

Sermaye Piyasası Kanununda Halka Açık Şirketlerle İlgili
Suç ve Yaptırımlar ile Önemli Nitelikte İşlemler Paneli
İstanbul 27.06.2014

Sunum İçeriği

- Ceza Vermeye Yetkili Kurumlar
- Ceza Gerektiren Fiiller
- Cezanın Uygulanması
- Uygulamaya İlişkin Sorun - Çözümler

Yetkili Kurumlar I

- ❑ Sermaye Piyasası Kurulu
- ❑ Türk Sermaye Piyasaları Birliği
- ❑ Cumhuriyet Savcısı ve Mahkeme

SPKn madde 103 (1) Bu Kanuna dayanılarak yapılan düzenlemelere, belirlenen standart ve formlara ve Kurulca alınan genel ve özel nitelikteki kararlara aykırı hareket eden kişilere **Kurul tarafından** yirmi bin Türk Lirasından iki yüz elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Yetkili Kurumlar II

- ☐ Sermaye Piyasası Kurulu
- ☒ **Türk Sermaye Piyasaları Birliği**
- ☐ Cumhuriyet Savcısı ve Mahkeme

SPKn madde 103 (5) 75 inci maddenin altıncı fıkrasındaki yükümlülüğe uymayan üyelere, **Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği** tarafından beş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Yetkili Kurumlar III

- ☐ Sermaye Piyasası Kurulu
- ☐ Türk Sermaye Piyasaları Birliği
- ☒ Cumhuriyet Savcısı ve Mahkeme

Kabahatler Kanunu 23 (2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde **Cumhuriyet savcısı** durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idarî yaptırım kararı verebilir.

Kabahatler Kanunu 24 (1) Kovuşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde **mahkeme tarafından** idarî yaptırım kararı verilir.

İdari Para Cezası Gerektiren Fiiller (103- 105)

■ SPKn m. 103	Genel Esaslar
■ SPKn m. 104	Piyasa Bozucu Eylemler
■ SPKn m. 105	İdari para cezalarının uygulanması

SPKn md. 103 Genel Esaslar

- (1)(2) Düzenlemelere, belirlenen standart ve formlara, kurul kararlarına aykırı davranılamaz. (**Temel kural**)
- 22.407 ila 280.091 TL (Menfaat elde edilmişse en az bu **menfaatin iki katı**)
Bu davranışta bulunan tüzel kişinin temsilcisi veya görevlisi ise ; ayrıca tüzel kişiye de ceza verilir, tüzel kişinin ceza almaması bu fiilden zarar görmüş olmasına bağlıdır.
- (3) Pay alım teklifi zorunluluğunu yerine getirmeyen gerçek/tüzel kişiler bu payların bedeline kadar (bedeli kadar değil!) ceza alır.
- (4) İhraççıların yöneticileri, herhangi bir altı aylık dönem içerisinde ilgili sermaye piyasası araçlarında gerçekleştirdikleri (alım satım) işlemlerinden elde ettikleri net kazancı ihraççılara öderler aksi halde bunun iki katını idari para cezası olarak verirler
- (5) Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği kararlarına uymayan üyelere Birlik tarafından 5.601 ila 56.018 TL arasında ceza verilir. (*)Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği için de kıyasen uygulanır md.76
- (6) Malvarlıklarını korumak veya artırmak için yapmaları beklenen faaliyetleri **yapmayarak** ilişkide oldukları taraflar lehine kazanç yaratan **tüzel kişilere** 22.407 ila 280.091 TL arasında ceza verilir (*). (Menfaat elde edilmişse en az bu **menfaatin iki katı**)

SPKn **md. 104** Piyasa Bozucu Eylemler

Piyasa bozucu eylem:

Makul bir ekonomik veya finansal gerekçeyle açıklanamayan, borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikte olan ve **suç oluşturmayan** eylem.

VI-1.104.1 PİYASA BOZUCU EYLEMLER TEBLİĞİ

- **md. 5 Emir veya işlemlere** ilişkin piyasa bozucu eylemler
- **md. 6 İletişim veya haberleşme** yoluyla işlenen piyasa bozucu eylemler
- **md. 7 Diğer** piyasa bozucu eylemler

Kurulca belirlenen piyasa bozucu eylemleri gerçekleştiren kişilere Kurul tarafından **22.407 Türk Lirasından 560.702 Türk** Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak, bu suretle menfaat temin edilmiş olması hâlinde verilecek idari para cezasının miktarı bu menfaatin iki katından az olamaz

SPKn md. 105 Çeşitli Durumlar -I-

---

1. 2012 yılında işlenen bir fiilden dolayı hangi kanun uygulanacaktır?

Lehe olan kanun uygulanacaktır. Cezanın alt ve üst limitlerine bakılacaktır.

2. Bir fiil için aynı anda hem idari para cezası hem hapis ve/veya adli para cezası verilebilir mi?

Ne bis in idem ilkesi uyarınca aynı fiilden dolayı fail iki kez cezalandırılmaz.

i. Tek bir fiil ile birden fazla kabahatin işlenmesi halinde Kabahatler Kanunu'nun içtima başlığını taşıyan 15. maddesi uygulanır; buna göre idari para cezası öngörülmüşse, en ağır idari para cezası verilir.

ii. Bir fiil hem kabahat hem de suç olarak tanımlanmış ise, sadece suçtan dolayı yaptırım uygulanabilir. Ancak, suçtan dolayı yaptırım uygulanmayan hallerde kabahat dolayısıyla yaptırım uygulanır. KK.md.15/3

SPKn md. 105 Çeşitli Durumlar -II-

---

3. İdari yargıda dava açma süresi hangi gün başlamaktadır?

Yargıtay'ın konu hakkındaki içtihadı şekillenmiş olup dava açma süresi söz konusu ceza kararının bültende yayınlandığı gün değil, usulüne uygun olarak ilgilisine tebliğ edildiği günü takip eden gün başlayacaktır.(İYUK md.7,8)

4. Cumhuriyet Savcıları ve Hakimler idari para cezası vermek için SPK'dan izin almak zorundamıdır?

- i.** SPKn md.115'deki muhakeme şartı cürümlere ilişkin olup kabahatleri kapsamaz. C.savcısı izin almaksızın resen idari para cezası verebilir (SPK hali hazırda ceza vermemişse), veya SPK'yı haberdar etmeyi de seçebilir. (KK. md.23)
- ii.** Mahkeme için bu seçimlik hak yoktur, cezayı bizzat uygulamalıdır. (KK md.24)

SPKn md. 105 Çeşitli Durumlar -III-

---

5. Bu kararlara karşı nereye başvurulabilir?

- Soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle **C.Savcısı İPC verirse**; on beş gün içinde ağır ceza mahkemesine itiraz edilebilir. (KK md 27/6, CMK 172/1)
- İdarî yaptırım kararının **mahkeme tarafından** verilmesi halinde, bu karara karşı ancak itiraz yoluna gidilebilir (KK md 29, CMK 268, 7 gün)

6. İdari Para cezasında zamanaşımı süresi ne kadar?

Kabahatlar Kanunu

- **Madde 20** Soruşturma zamanaşımının dolması halinde kabahatten dolayı kişi hakkında idarî para cezasına karar verilemez. SPKn genel 5 yıl
- **Madde 21** Yerine getirme zamanaşımının dolması halinde idarî para cezasına veya mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar artık yerine getirilemez. 7 yıl

SPKn md. 105 Çeşitli Durumlar -IV-

---

7. SPKn uyarınca verilmiş olan İPC'nin takip ve tahsili nasıl durur?

- Sermaye Piyasası Kanunun'da aksi yönde özel bir hüküm olmadığından, dava açılmış olması idari para cezasının idari yönden kesinleşmesini engeller, tahsilat yapılamaz.
- Danıştay 2577 sy. İYUK 27/1 in kıyasen uygulanmasına karar vermiştir, sulh ceza yerine idare mahkemesine dava açılmış olması farketmez.

8. İdari Para Cezası neye göre tüzel kişiye veya gerçek kişiye veriliyor?

- Aykırılık olduğu savlanan ilgili Kurul kararı veya düzenlemesi tüzel kişinin belirli bir organına ve/veya kişiye görev yüklemişse bu hükme aykırılıktan o organı oluşturan gerçek kişiler İPC ile cezalandırılır.
- Düzenlemeden bunun anlaşılmaığı veya doğrudan ortaklığın yükümlü kılındığı durumlarda İPC tüzel kişiliğe verilir.

SPKn md. 105 Çeşitli Durumlar -V-

---

5. İdari Para Cezası takip ve tahsili nasıl durur?

- Soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle **C.Savcısı İPC verirse**; on beş gün içinde ağır ceza mahkemesine itiraz edilebilir. (KK md 27/6, CMK 172/1)
- İdarî yaptırım kararının **mahkeme tarafından** verilmesi halinde, bu karara karşı ancak itiraz yoluna gidilebilir (KK md 29, CMK 268, 7 gün)

TEŞEKKÜRLER

Her türlü soru ve öneriniz için aşağıda yer alan iletişim bilgilerinden faydalanabilirsiniz.

umityayla
AVUKATLIK BÜROSU

Tel : + 90 (212) 234 33 40 (pbx)

Faks : + 90 (212) 234 33 42

Info : info@umityayla.com

Valikonağı Caddesi No:8/3 Nişantaşı 34367 İstanbul